

STATENS RÅD FOR LIKESTILLING AV FUNKSJONSHEMMEDE

Justis- og politidepartementet
Postboks 80005 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: 200504909- /IBF
Vår ref.: 08/3249

Saksbehandler: inb
Telefon: 24 16 35 42
E-post: inb@shdir.no

Dato: 02.05.2008

Politiattest for personer som skal ha oppgaver knyttet til mindreårige Høringsuttalelse fra Statens råd for likestilling av funksjonshemmede

Vi viser til departementets brev av 12.02. 2008 og oversender kommentarene fra Statens råd for likestilling av funksjonshemmede (SRLF)¹. Saken ble behandlet i rådets møte 29.-30. april 2008.

Statens råd for likestilling av funksjonshemmede er et rådgivende organ for offentlige instanser og institusjoner, særlig departementene og statsforvaltningen for øvrig.

Rådet har i tidligere rådsperioder hatt fokus på overgrep mot barn. Barn med nedsatt funksjonsevne har, slik det fremgår av forskning, større risiko enn jevnaldrende for å bli utsatt for overgrep. En del av dem vil også ha vanskeligere enn andre for å melde fra om overgrep og vil dermed ikke bli fanget opp av de hjelpetilbud som finnes. Ut fra det store skadepotensialet ved overgrep, er forebygging på flere plan derfor spesielt viktig. Selv om færre barn i dag sendes på spesialskoler med internat og til andre heldøgns omsorgstilbud, tilbringer mange barn med funksjonsnedsettelse mye tid sammen med andre voksne omsorgsgivere enn foreldre.

Rådet er klar over at det gjøres egnethetsvurderinger i løpet av utdanningstiden for mange av de aktuelle faggruppene. Likevel fyller kravet om fremleggelse av politiattest en viktig funksjon. Blant annet fungerer politiattest som en vandelskontroll for alt personell som skal ha oppgaver overfor mindreårige, uavhengig av om vedkommende er faglært eller ufaglært.

SRLF mener tillitshensynet og hensynet til klare og entydige regler gjør det ønskelig at de begrensede politiattestene som kreves av personer som skal ha oppgaver overfor barn og unge blir ensartet. Med ensartede krav til attest, blir det enklere for allmennheten å ha oversikt over hva det innebærer at det er lagt fram en politiattest uten merknader.

---

¹ Statens råd for funksjonshemmede skiftet 28. mars 2008 navn til Statens råd for likestilling av funksjonshemmede.

Rådet er enig med departementet i at det må foregå en avveining mellom de forskjellige hensyn når det skal fastsettes nye regler om politiattest. Av hensyn til de mest sårbare barn og unge, ønsker rådet likevel at flere straffebud enn i dag inkluderes blant dem som skal fremgå av en begrenset politiattest. Rådet mener det er god grunn til å medta bestemmelsene om voldtekt, om vold i nære relasjoner, befatning med barnepornografi og forbudet mot "grooming" på alle politiattester som gjelder personer som skal ha oppgaver overfor mindreårige. Overtredelse av disse straffebestemmelsene viser etter rådets oppfatning en villighet til å krenke andre menneskers menneskeverd og sette seg ut over alminnelig godtatte normer for menneskelig samhandling. Svært mange av de som har overtrådt disse bestemmelsene vil da måtte regnes som lite egnet til å ha selvstendig ansvar for pleie, tilsyn eller undervisning av mindreårige.

Rådet har ikke tatt stilling til om anmerkninger på andre områder enn seksuelle overgrep skal medføre et absolutt forbud mot å ha oppgaver overfor mindreårige. Personvern hensynet og resosialiserings hensynet trekker i retning av at for eksempel de minst alvorlige legemsbeskadigelsene ikke bør fremgå av den begrensede politiattesten uten tidsbegrensning.

Høringsinstansene er bedt spesielt om å kommentere om overtredelse av legemiddeloven § 31, jf. § 24 første ledd bør vises på politiattesten i to år etter lovbruddet. Statens råd for likestilling av funksjonshemmede stiller seg positivt til dette forslaget. Det er sagt i høringsnotatet at bestemmelsen i legemiddeloven rammer både faste brukere av narkotika og de som ved en enkelt anledning blir pågrepet med en brukerdose og senere ikke bruker narkotika igjen. Rådet er enig i at ikke alle som har brukt narkotika vil kunne skade mindreårige eller ha uheldig innflytelse på dem. Fordi legemiddelmisbruk er en hyppig årsak til at helsepersonell mister sin autorisasjon, kan det være grunn til å prøve å sile ut personer som har eller har hatt et rusproblem. Det er lite tilrådelig at slike personer håndterer medisiner. Rådet mener det å la overtredelse av legemiddeloven fremgå på politiattesten i to år er et godt kompromiss mellom å ivareta arbeidssøkers behov for personvern og rett til privatliv, tjenestemottakers behov for beskyttelse og arbeidsgivers behov for å minimere risikoen for uønskede hendelser. Med en tidsbegrensning på to år vil ikke en enkelt overtredelse av narkotikalovgivningen bety et varig yrkesforbud for personer som ønsker å arbeide innen pleie, omsorg eller undervisning.

Rådet har ikke tatt stilling til om siktelse og tiltale i saker som ikke er endelig avgjort i rettsvesenet skal fremgå av begrensede politiattester eller uttømmende politiattest.

Vennlig hilsen

Henning Aanes (sign.)
rådsleder

Tine Øverli
sekretariatsleder